

законодавства та наявності задовільних економічних показників, що дозволить залучати іноземні інвестиції. Проте, все це є неможливим за умови незмінності соціальної політики.

1. Ярова Л.В. Соціальна політика як чинник забезпечення європейської інтеграції України / Л.В. Ярова // [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe

2. Близнюк В.В. Соціальна політика України в контексті інтеграції до Європейського Союзу / В.В. Близнюк // [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://eip.org.ua/docs/EP_02_3_58_uk.pdf

Левківський В.В.

аспірант

Чернігівський національний технологічний університет

ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ І КИТАЮ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Наразі питання щодо розширення торговельно-економічного співробітництва України з КНР є в центрі уваги обох сторін. Розуміючи стратегічне значення українсько-китайських відносин, кожна сторона намагається активізувати співпрацю між країнами. Для України Китай є новим напрямом, який здатний компенсувати кількісні і якісні втрати у зовнішній торгівлі нашої держави. Сьогодні ми маємо різке скорочення торгівлі з країнами СНД. Експорт до них у 2016 р. порівняно з 2015 р. скоротився на 23%, імпорт – на 18% [1]. Особливо послабилась торгівля з Російською Федерацією в результаті триваючої збройної та економічної агресії, запровадження обмежувальних заходів. Тільки в 2016 р. втрати українського експорту склали близько 900 млн дол. США. Тому входження на китайський ринок є стратегічно важливим завданням для зовнішньоторговельної політики України.

Китайська сторона розглядає український ринок як частину загальноєвропейського, особливо після підписання нашою державою Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. У цьому контексті Україна виступає сполучною ланкою між КНР та ЄС, що значно прискорить доступ китайських товарів до європейського ринку. А отже, позитивна динаміка взаємовідносин двох країн відкриває нові можливості як для китайських виробників, так і для українських.

Зовнішньоторговельна співпраця між двома країнами за останні роки характеризується позитивним трендом. Так, зовнішньоторговельний оборот між країнами зріс з 0,9 млрд дол. США у 2005 р. до 6,7 млрд дол. США у 2016 р. [1]. Проте слід зазначити, що збільшення товарообігу відбувається переважно за рахунок зростання імпорту китайських товарів і послуг в Україну. На сьогоднішній день частка торгівлі між Україною та КНР становить 6,2% по експорту і 11,6% по імпорту [1].

Основні позиції українського експорту в КНР у 2016 р. продовжували займати мінеральні продукти (в основному залізні руди, шлаки і зола), питома вага яких склала 34,7% від загального обсягу експорту; жири та олії тваринного або рослинного походження – 28,8%; продукти рослинного походження (переважно зернові) – 25,3%; деревина та вироби з неї – 2,6% [1]. Це свідчить про сировинну орієнтованість українського експорту, що не сприяє створенню доданої вартості. Крім того, експорт цієї групи товарів в значній мірі залежить від коливання цін на світових ринках.

Головною ознакою китайського імпорту в Україну є збут продукції машинобудування, електроніки, пластмаси, полімерних матеріалів, взуття та іншої продукції з низькою доданою вартістю.

Що стосується інноваційного співробітництва, то необхідно зазначити, що питома частка у двосторонній торгівлі наукомісткими та високотехнологічними товарами залишається низькою. Потенціал інноваційного співробітництва за своєю сутністю втілює взаємодоповнюючу багаторівневу взаємодію національних інноваційних систем. При інтеграції цих систем мають бути визначені конкретні результати спільної інноваційної діяльності. У нашому дослідженні це може бути розширення ринків збуту, мінімізація затрат на проведення науково-дослідних робіт, концентрація інвестиційних ресурсів.

У контексті розвитку українсько-китайського інноваційного співробітництва актуалізується проблема аналізу наявного інноваційного потенціалу. Це допоможе зрозуміти, які реальні можливості має механізм інноваційного співробітництва України та Китаю. Наразі розвиток інновацій у Китаї здійснюється при широкій державній підтримці: пільгове оподаткування, надання пільгових кредитів для впровадження нових технологій у виробництво, державно-приватне партнерство в інвестуванні інноваційної діяльності тощо. Сучасна економічна стратегія Китаю – стати державою інноваційного типу. За даними Міністерства науки і техніки КНР, частка витрат на науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи у ВВП має становити у 2020 р. 2,5%, що значно збільшить випуск високотехнологічної продукції та її експорт [2].

Зазначимо, що інноваційна діяльність в Україні має тенденцію до сповільнення. Одним із недоліків національної інноваційної системи є відносно відставання компаній у втіленні результатів наукових і технологічних розробок у конкурентні переваги. Основними факторами, що стримують винахідників від впровадження нових технологій, є неспроможність національної промисловості впроваджувати нововведення у виробництво та відсутність інформації у винахідників щодо можливості продажу своїх технологій [3]. Вирішення цієї проблеми можливо через китайський ринок, який має великий попит на нові технології.

Слід наголосити, що Україна на сьогодні має відповідний науковий потенціал для приєднання до китайського інноваційного простору. Україна є привабливою для проведення складних науково-дослідних робіт, має відповідну базу для здійснення експериментальних робіт. Це означає, що наша країна може створити потенціал, необхідний для інтеграції двох інноваційних систем, що сприятиме не тільки передачі технологій, а й їх розробці. Як свідчить світова практика, недостатньо повне використання інноваційних факторів інтеграції здатне поглибити розрив між окремими країнами з низьким рівнем розвитку і країнами – технологічними лідерами.

Важливим чинником у сприянні інноваційному співробітництву України та Китаю є розвиток технопарків, в яких має місце інтеграція науки і виробництва, створення спільних підприємств з реалізації наукоємної і високотехнологічної продукції. Відмінності технопарків Китаю від технопарків інших країн стосуються привабливості іноземних інвесторів: низькі податки, дешева робоча сила, преференції в оподаткуванні доходів, пільги при реалізації продукції на зовнішніх ринках. Також в структурі технопарків діють консультаційні центри, які надають адміністративну, інформаційну та комунікаційну підтримку компаніям.

На сьогоднішній день технопарки в Китаї є важливими центрами розвитку нових та високих технологій. Зважаючи на це, участь України в такій формі науково-технічного співробітництва як технопарки є важливим кроком у реалізації національної інноваційної політики. Наразі функціонують чотири українсько-китайські технопарки в таких містах як Цзінань, Шанхай, Харбін і Чженьцзян. Вони являють собою платформу для наукового співробітництва за окремими напрямками, зокрема співпраці у біомедицині, нових матеріалів, аерокосмонавтики, нових джерел енергії та ін.

Реалізація такого співробітництва дасть змогу наблизити інноваційні процеси, що відбуваються у двох країнах, ефективно використати значний потенціал в таких сферах

української економіки як машинобудування, енергетика, літакобудування, космічна галузь та інші. Китайська сторона буде мати можливість у значному зростанні інвестицій.

1. *Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>*

2. *Science & Technology Statistics Data Book 2007. [Електронний ресурс] Міністерство науки і техніки КНР. – 2007. – Режим доступу: <http://www.most.gov.cn/eng/statistics/2007/index.htm>*

3. *Медведкина Е.А. Научно-техническое сотрудничество Украины и КНР: Инновационный аспект / Е.А.Медведкина, М.И.Обухова // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: збірник наукових праць / ПДТУ. – Маріуполь, 2010. – Т. 2. – С. 101-106.*

Ливдар М.В.

к.е.н., доцент

Бренич Л. В.

студент-магістр

Національний університет «Львівська політехніка»

ІНСТРУМЕНТИ РИНКУ ГРОШЕЙ ТА ВЕКСЕЛЬ, ЯК ОДИН ІЗ НЕОБХІДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ СЬОГОДНІ

Грошовий ринок вчені трактують, як певний сектор ринку, на якому здійснюється купівля і продаж грошей як специфічного товару, на якому формуються пропозиція, попит а також ціна на такий товар.

Інструментами грошового ринку являються певні носії зобов'язань покупців грошей перед їх продавцями, а також одночасно носії права-вимоги продавців грошей до їх покупців. Основними інструментами на ринку грошей є: векселі, депозитні сертифікати, банківські акцепти та міжбанківські вклади і депозити. Ці фінансові інструменти є надійними і високоліквідними, та повинні забезпечити на цьому ринку рух визначального об'єкта – грошей. Тому роль таких інструментів є аналогічною ролі грошей на товарному ринку. Інструменти ринку грошей, опосередковуючи рух грошей, набувають певної вартості та стають об'єктом купівлі-продажу у формі цінних паперів або валютних цінностей. [5].

Сьогодні вексель знову знаходиться в центрі уваги. Така тенденція пов'язана з функціональними можливостями векселя, котрі дають можливість застосовувати його в багатьох господарських операціях: кредитуванні, інвестиціях із метою одержання доходу, наданні в якості застави, придбанні продукції і послуг із відстрочкою платежу, дисконтуванні, погашенні кредитної заборгованості тощо. Також вексель є фінансовим інструментом, який забезпечує поєднання інтересів виробників, держави та фінансових інститутів [1, с. 298].

Законодавством України вексель трактується як цінний папір, котрий засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ третій особі сплатити після настання строку платежу визначену суму власнику двекселя (векселедержателю) [3].

Векселі, які застосовуються як в міжнародних розрахунках, так і в господарському обороті в Україні є досить різноманітними. Векселі різняться за порядком оплати, емітентом, угодами, які вони обслуговують, наявністю застави, суб'єктом, що здійснює оплату, формою пред'явлення, можливістю передавання іншій особі, місцем платежу та іншими ознаками.

Законодавством багатьох країн визнається багатофункціональність векселя. Так у Німеччині, вексель вважається цінним папером, платіжним та кредитним інструментом; у Франції – платіжним інструментом; у Литві – цінним папером; у Чехії вексель визначений як спеціальний цінний папір і його може виставляти та використовувати будь-який підприємець, а також громадянин; в Угорській Республіці вексель є невизначеним як цінний папір (проте має всі атрибути цінного паперу та обертається на ринку цінних паперів), а є платіжним інструментом [1, с. 300-301].